

5

PRAETORIUM DIN SECOLELE III-IV D. CHR.

5. Castrul roman târziu, databil de la sfârșitul secolului III până în secolul VII p.Chr., prezintă o formă pentagonală. Noua fortificație a abandonat planul rectangular inițial, o nouă configurație fiind acum posibilă conform noilor cerințe tactice. Construcțiile din interior, majoritatea de piatră, au fost și acestea refăcute. **IMAGINEA 5**

6. Începând cu sfârșitul secolului IV p.Chr., castrul s-a transformat treptat într-un oraș fortificat. Ultima fază a așezării acoperă perioada între ultimul sfert al secolului III până în cea de a doua decadă a secolului VII.

7. După o perioadă de avânt, în timpul domniilor lui Constantin I și Constantius II, la sfârșitul secolului IV p.Chr., ostrogoții au distrus castrul. Invasia lor peste Dunărea înghețată în iarna anului 384/385, menționată de Philostorgios, s-a sfârșit cu căderea cetății care însă a fost imediat reocupată și refăcută în timpul împăratului Theodosius I. După distrugerea castrului, a avut loc și schimbarea garnizoanei. Un regiment de cavalerie, *Cuneus equitum Arcadum*, este înregistrat în *Notitia Dignitatum Oriens*, [XXXIX 30] ca avându-și garnizoana aici.

8. Domniile lui Iustin I (518-527) și Iustinian I (527-565) au însemnat perioade de avânt a așezării. Masivitatea construcțiilor pare să justifice transformarea definitivă a cetății de la Halmyris într-unul din cele 15 importante orașe ale provinciei *Scythia*, așa cum menționează Hierocles în *Synecdemus*. Pe de altă parte, așezarea de la Halmyris a primit rangul de episcopie, fiind înscrisă de *Notitia Episcopatum* între cele 15 episcopii ale provinciei *Scythia*.

PLAN GENERAL AL BAZILICII DIN SECOLUL IV D. CHR. DE LA HALMYRIS

9. Descoperirea unei impresionante basilici (biserici), construite în timpul împăratului Constantin I care conține o criptă cu pictură parietală cu inscripția menționând cel puțin numele unuia din martirii creștini executați la 8 iulie 290, Astion, confirmă importanța sitului de la Halmyris ca un centru religios important în nordul Dobrogei.

IMAGINEA 6 **IMAGINEA 7**

10. Faza finală a ariei locuibile poate fi databilă în primele decenii ale secolului VII, când viața urbană a decăzut vizibil. Locuințe semi-îngropate din chirpici, cu temelie de piatră iau locul fostelor clădiri monumentale. O monedă de la Focas, marcată și reutilizată în timpul domniei lui Heraclius, în anul 614-615, indică sfârșitul oricărei forme organizate de viață pe teritoriul orașului Halmyris. ●

INSCRIPȚIE PARIETALĂ ÎN CRIPTA MARTIRICĂ DE LA HALMYRIS. ÎN REGISTRUL 1 SE AFLĂ INSCRIPȚIA PICTATĂ ÎN LIMBA GREACĂ CARE MENȚIONEAZĂ NUMELE LUI ASTION PRECUM ȘI VERBUL CARE INDICĂ TORTURAREA CELOR DOI MARTIRI, EPICET ȘI ASION (ἔπιπνικτρία); ÎN REGISTRUL 2 SE DISTINGE CLAR SEMNUL CHI RO (XP) SPECIFIC PENTRU COMUNITĂȚILE CREȘTINE.

7

MUZEE CARE DEȚIN ÎN COLECȚII MATERIALE ARHEOLOGICE DESCOPERITE PE LIMESUL ROMÂNESC

MUZEUL NAȚIONAL DE ISTORIE A TRANSILVANIEI, CLUJ-NAPOCA

<http://www.mnit.ro>

MUZEUL REGIUNII PORȚILOR DE FIER, DROBETA-TURNU SEVERIN

<http://www.cimec.ro/muzeel/muzeulregiuniiportilordefier/Index.htm>

MUZEUL JUDEȚEAN DE ETNOGRAFIE ȘI AL REGIMENTULUI DE GRANIȚĂ, CARANSEBES

<http://www.muzeul-caransebes.ro>

MUZEUL CIVILIZAȚIEI DACICE ȘI ROMANE, DEVA

<http://www.mcdr.ro>

MUZEUL NAȚIONAL AL UNIRII, ALBA-IULIA

<http://mnuai.ro>

MUZEUL DE ISTORIE, TURDA

<http://muzeulturda.ro>

MUZEUL JUDEȚEAN DE ISTORIE ȘI ARTĂ, ZALĂU

<http://muzeuzalau.ro>

COMPLEXUL MUZEAL BISTRIȚA-NĂSĂUD, BISTRIȚA

<http://complexulmuzealbn.ro>

MUZEUL NAȚIONAL AL CARPAȚILOR RĂSĂRITENI, SFÂNTU GHEORGHE

<http://www.mncr.ro>

MUZEUL JUDEȚEAN MUREȘ, TÂRGU-MUREȘ

<http://www.muzeumures.ro>

MUZEUL SECUIESC AL CIUCULUI, MIERCUREA CIUC

<http://www.csszm.ro/index.php?l=ro>

MUZEUL NAȚIONAL DE ISTORIE A ROMÂNIEI, BUCUREȘTI

<http://mnir.ro>

MUZEUL JUDEȚEAN DE ISTORIE, BRAȘOV

<http://www.brasovistorie.ro>

MUZEUL JUDEȚEAN ARGEȘ, PITEȘTI

<http://www.muzeul-judetean-arges.ro>

MUZEUL JUDEȚEAN DE ISTORIE ȘI ARHEOLOGIE PRAHOVA, PLOIEȘTI

<http://www.histmuseumph.ro>

MUZEUL JUDEȚEAN BUZĂU

<http://www.muzeubuzau.ro>

MUZEUL NAȚIONAL BRUKENTHAL, SIBIU

<http://www.brukenthalmuseum.ro>

MUZEUL DE ISTORIE A JUDEȚULUI VÂLCEA, RÂMNICU-VÂLCEA

<http://www.muze-valcea.ro/index.php?f=muzeem&m=1>

MUZEUL OLTENIEI, CRAIOVA

<https://www.muzeulolteniei.ro/>

MUZEUL JUDEȚEAN OLT, SLATINA

<http://www.mjolt.ro/muzeul-olt/home>

MUZEUL JUDEȚEAN TELEORMAN, ALEXANDRIA

<http://www.muzeuleleorman.ro>

MUZEUL DE ISTORIE ȘI ARHEOLOGIE, TULCEA

<http://www.icemtl.ro/muzeul-de-istorie-si-arheologie/>

MUZEUL DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE, CONSTANȚA

<https://www.minac.ro>